

Centre for Health
Equity Studies

Hälsa och sociala livsvillkor hos utlandsadopterade i vuxen ålder –

Anders Hjern

Barnläkare, Professor

Sachsska Barnsjukhuset, Karolinska Institutet och

Centre for Health Equity Studies (**CHES**).

Stockholm. Sweden.

Stockholms
universitet

Karolinska
Institutet

CHES is a collaboration between Stockholm University and Karolinska Institutet.

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSTÖD

Hälsa och sociala livsvillkor hos internationellt adopterade i vuxen ålder

Rapport från CHESSE och Karolinska Institutet i samarbete med institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet på uppdrag av Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF)

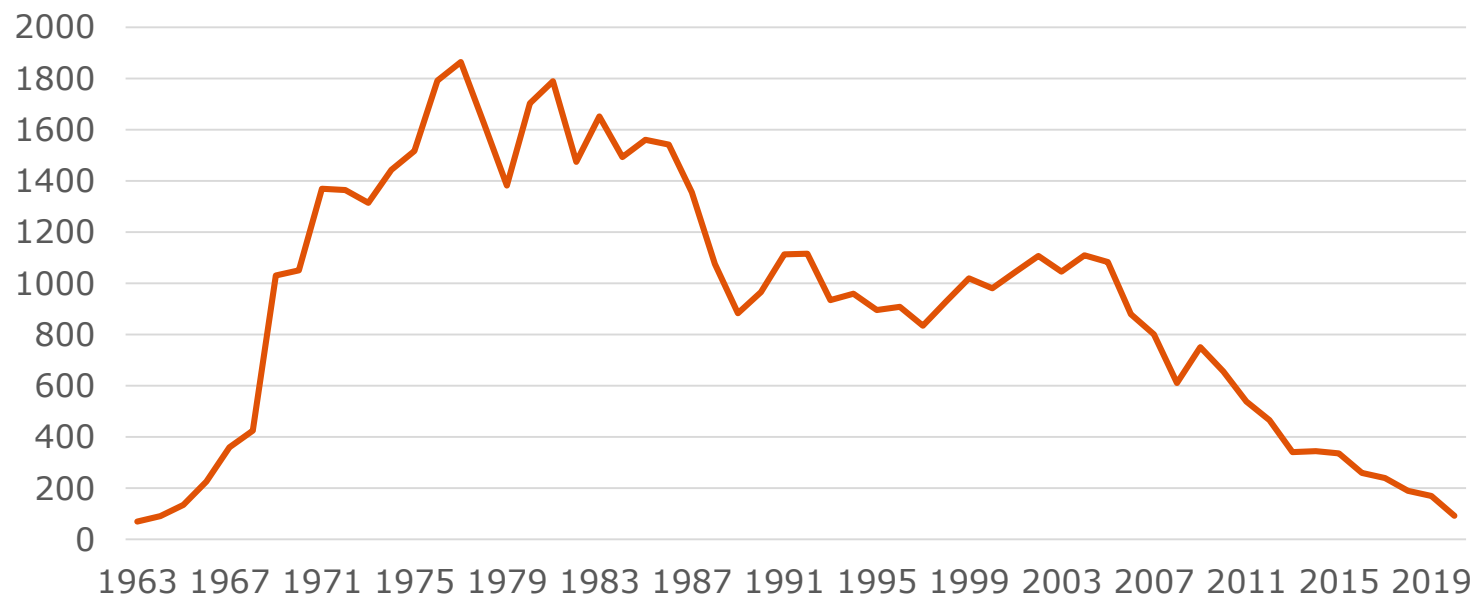
Anders Hjern & Bo Vinnerljung

Uppdraget :

....en serie av studier om psykisk hälsa och livsvillkor hos internationellt adopterade i vuxen ålder, där deras situation jämförs med jämnåriga svenskfödda och barnflyktingar med bakgrund i samma regioner i världen.

Internationella adoptioner i Sverige 1962-2020. Antal.

Registerkällor

- Socialstyrelsens hälso- och sjukvårdsregister
- Statistiska Centralbyråns LISA-databas (utbildning, inkomster, familj, födelseland/region, invandringsår etc)
- Flergenerationsregistret (länkar barn till föräldrar)

Fördelar med registerstudier

- Minimalt bortfall-alla är med= ingen selektionsproblematik
- Selektionsproblematik var ett stort problem i svenska studier av utlandsadopterade på 90-talet. Ledde till felaktiga slutsatser.

Nackdelar med registerstudier

- Hälso- och sjukvårdsdata är ofta baserade på vårdkonsumtion-konsumtionsmönster varierar mellan stad och land och mellan olika sociala grupper.
- Begränsad info om situationen före adoptionen.
- Ytliga data-subjektiv dimension saknas (t ex upplevelse av diskriminering, psykiskt välbefinnande, psykiska symptom etc) - väcker ofta fler frågor än de besvarar.

Definition av internationellt adopterade i studien

- Född i Afrika, Asien eller Latin Amerika
- Adopterad i åldern 0-8 år (i psykos och suicidstudier 0-14 år)
- Ingen biologisk förälder i Flergenerationsregistret men en adoptivmor
- Adoptivmor född i Sverige

Psykiatrisk sjuklighet.

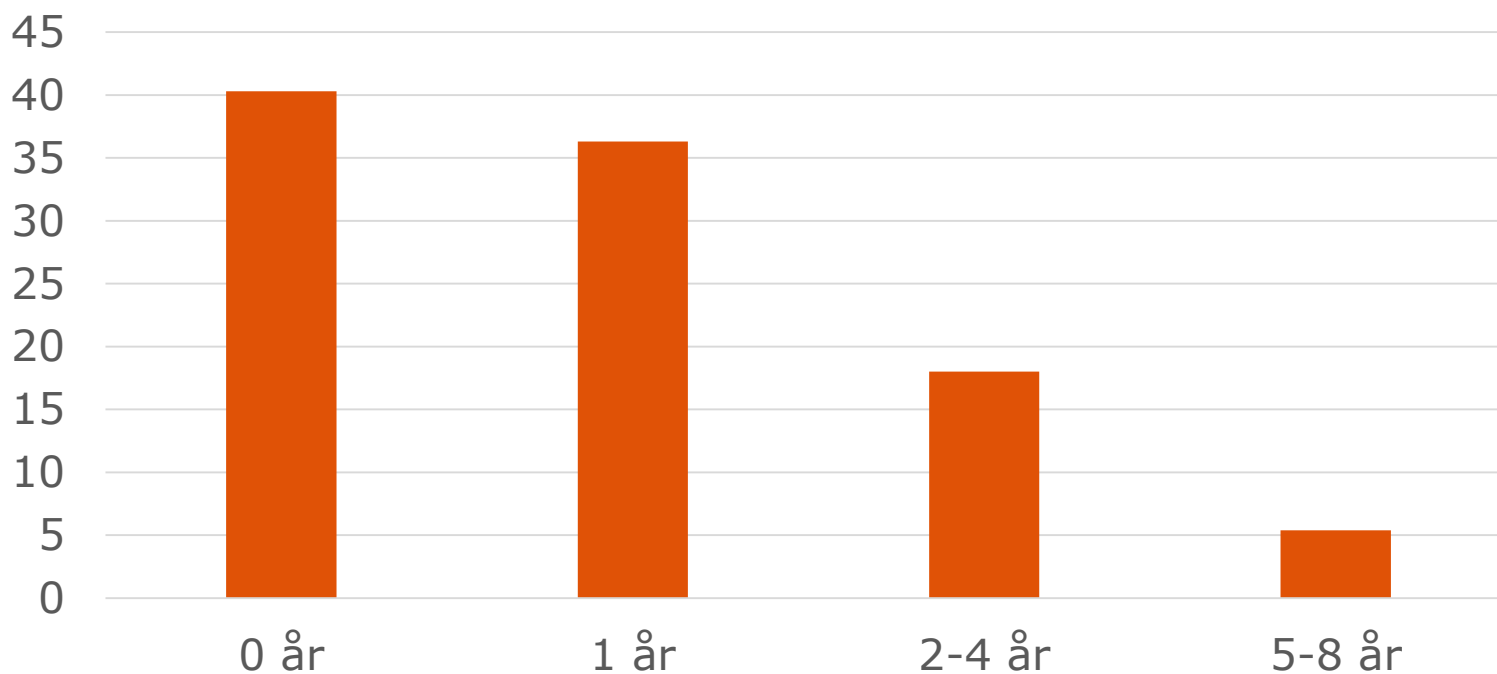
Multidisciplinary team

- **Anders Hjern. Paediatrician, Epidemiologist**
- **Bo Vinnerljung. Social Work**
- **Jesús Palacios. Developmental Psychology**
- **Frank Lindblad. Child and Adolescent Psychiatry**

De internationellt adopterades ursprung; födda 1972-86

Region of origin	%
East Asia (South Korea)	20.8
South Asia (India and Sri Lanka)	35.8
Southeast Asia and Middle East	12.9
Latin America	27.6
Africa	2.8

Ålder vid adoption(%)

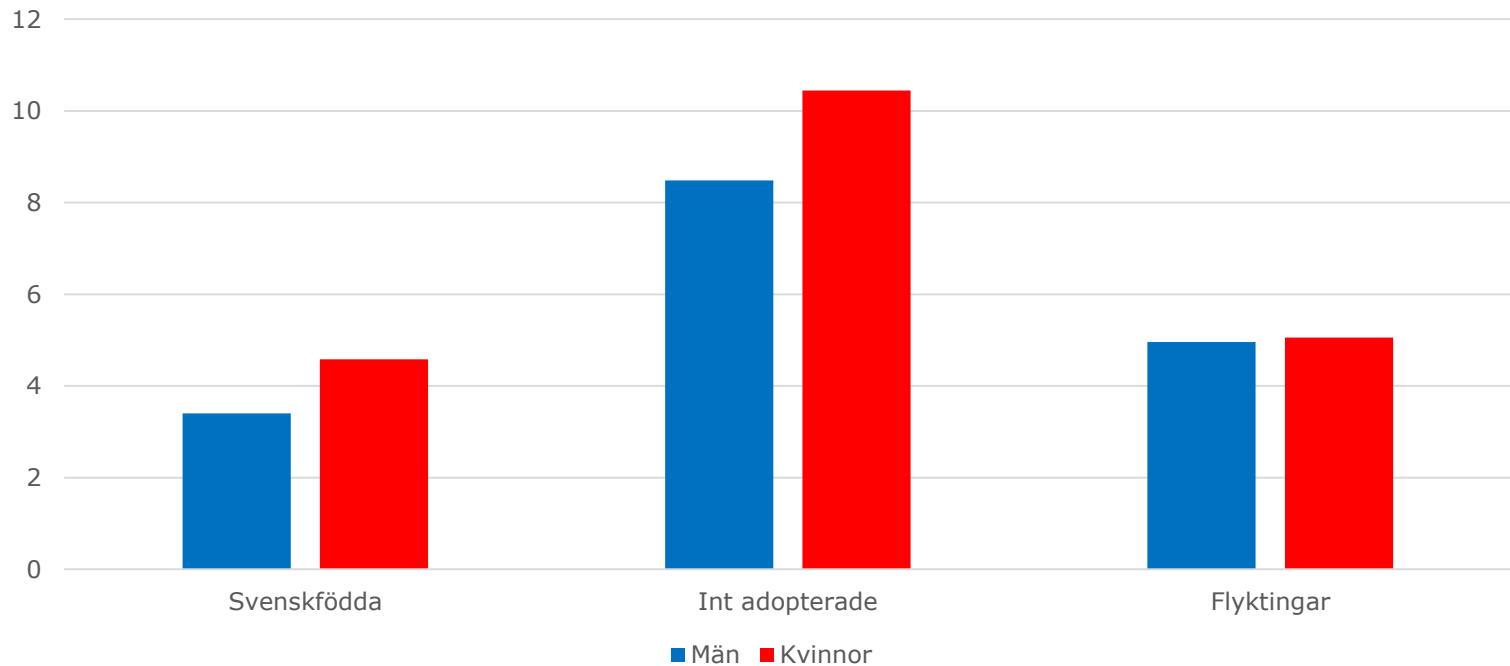
1. Konsumtion av psykiatrisk vård

Studiedesign

- Internationellt adopterade : N=18 139
- Flyktingar: N=22 468
- Svenskfödda; N= 1.23 million.
- Födda 1972-86 följdes från 18 års ålder till 2017.
- Risktal analyserade med Cox regression

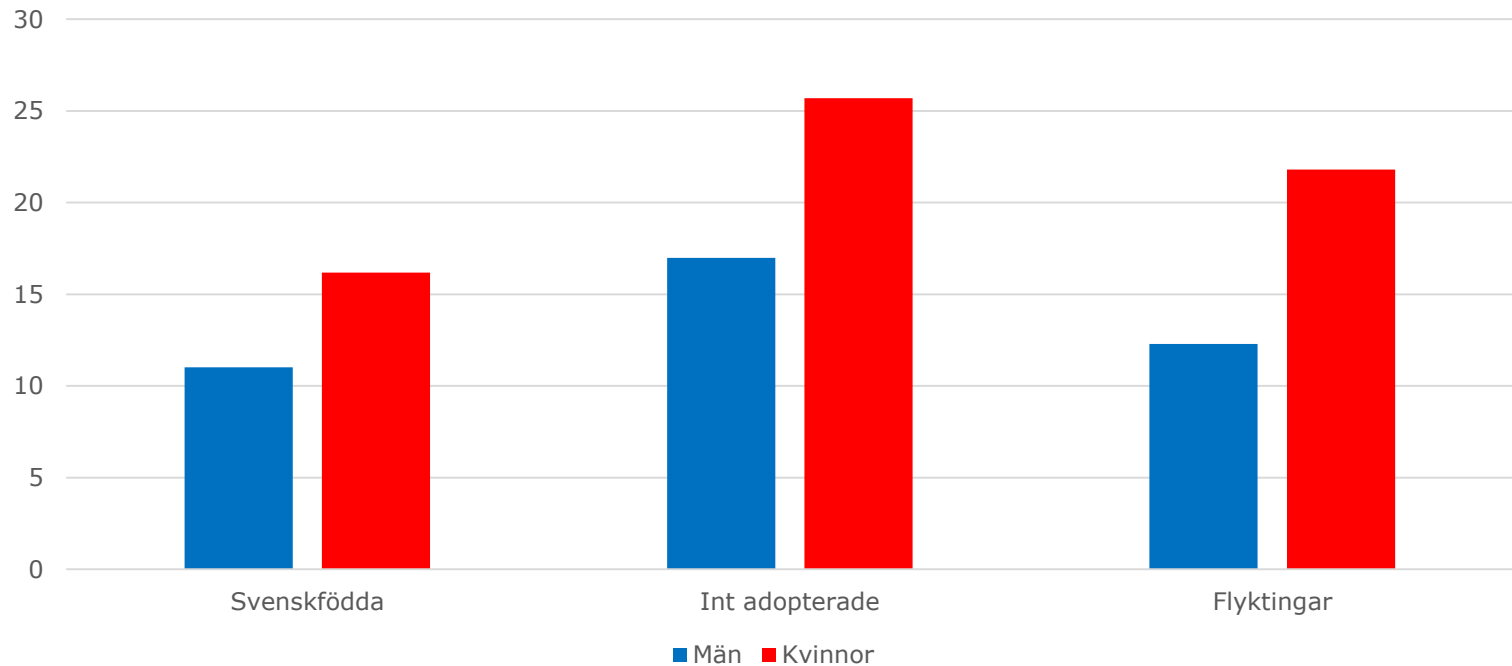
Procent som vårdats inneliggande på sjukhus med en psykiatrisk huvuddiagnos vid minst ett tillfälle från 18 års ålder till 2017 (%).

(Standardiserad för ålder, kön, och typ av boendeort)

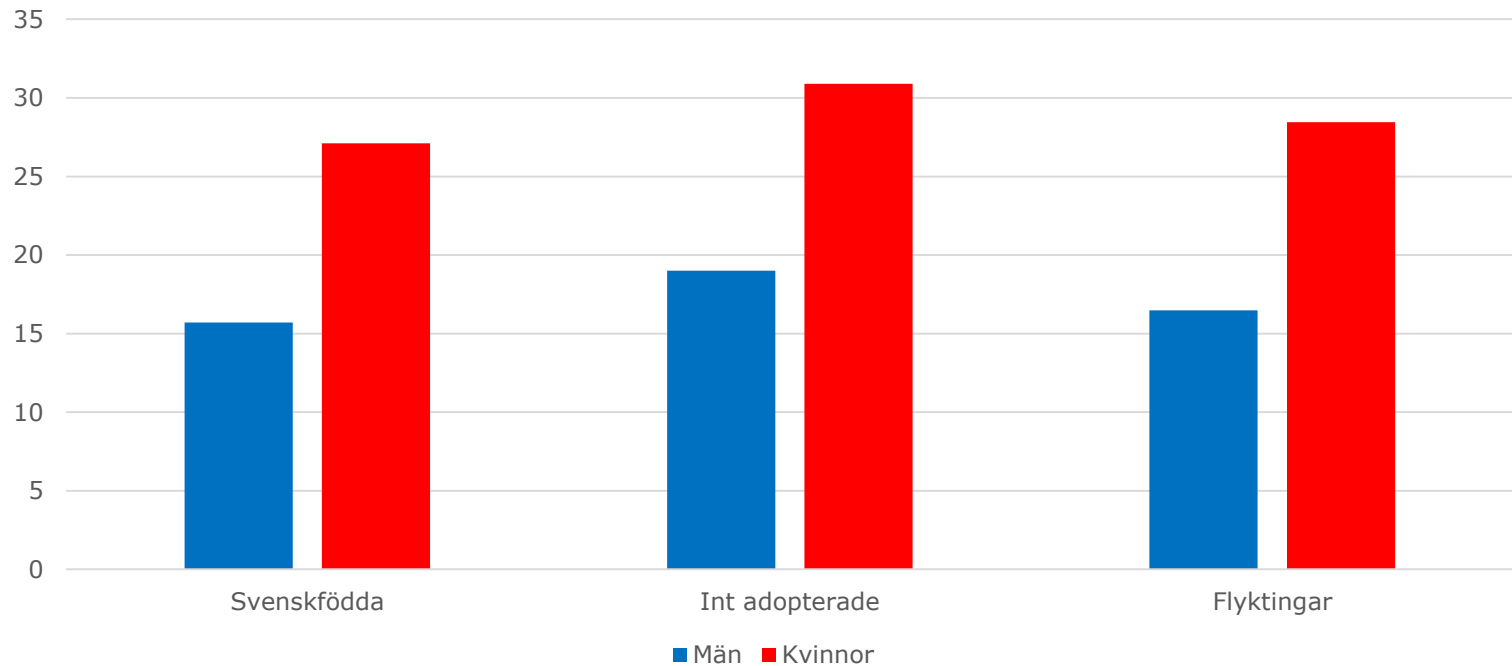
Procent som haft minst en kontakt med psykiatrisk öppenvård från 18 års ålder (eller 2001) till 2017 (%).

(Standardiserad för ålder, kön, och typ av boendeort)

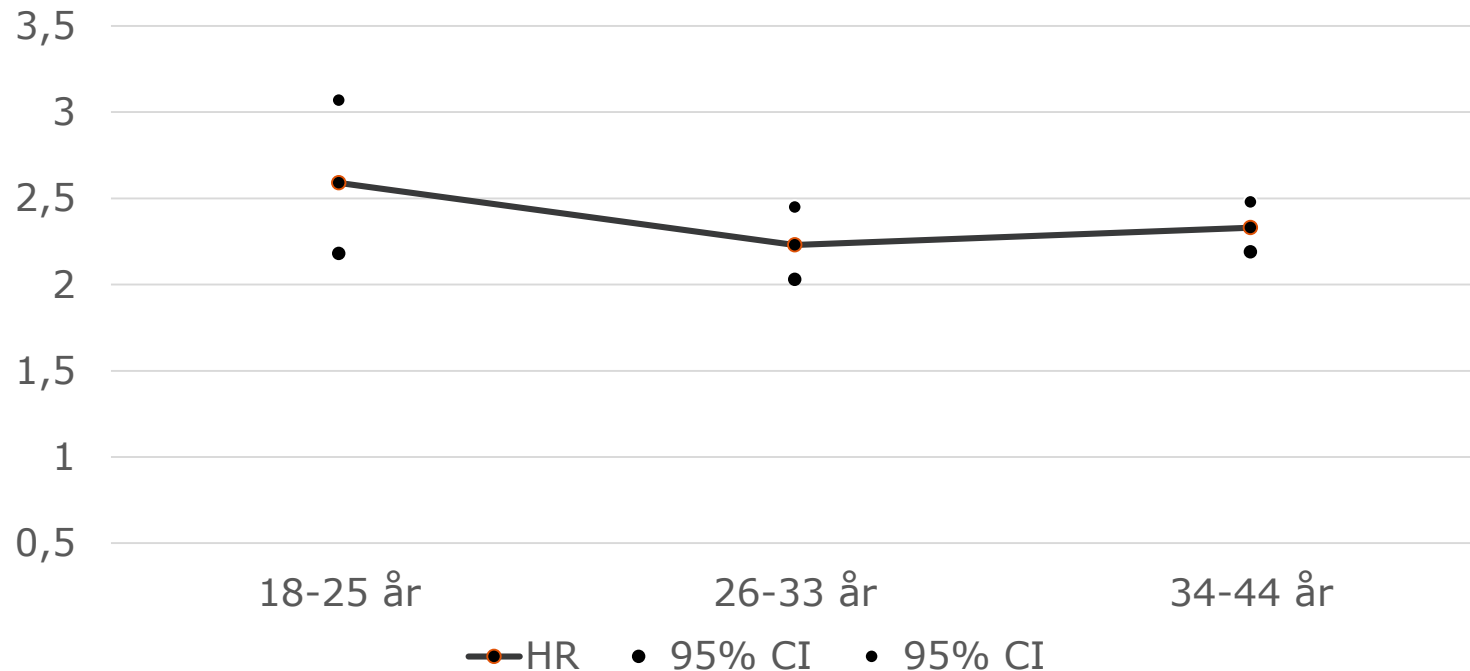

Procent som hämtat ut minst ett receptförskrivet psykofarmaka under 2016-2017 (%).

(Standardiserad för ålder, kön, och typ av boendeort)

Relativ risk (HR) av inneliggande vård på sjukhus med psykiatrisk huvuddiagnos i olika åldrar (i år) för de internationellt adopterade jämfört med svenskfödd befolkning av samma kön och ålder

Ålder vid adoption och inneliggande vård på sjukhus med en psykiatrisk huvuddiagnos

Ålder vid adoption	HR (95% CI)
0 år	1
1 år	1.11 (0.99-1.25)
2-3 år	1.37 (1.19-1.57)
4-8 år	1.55 (1.33-1.81)

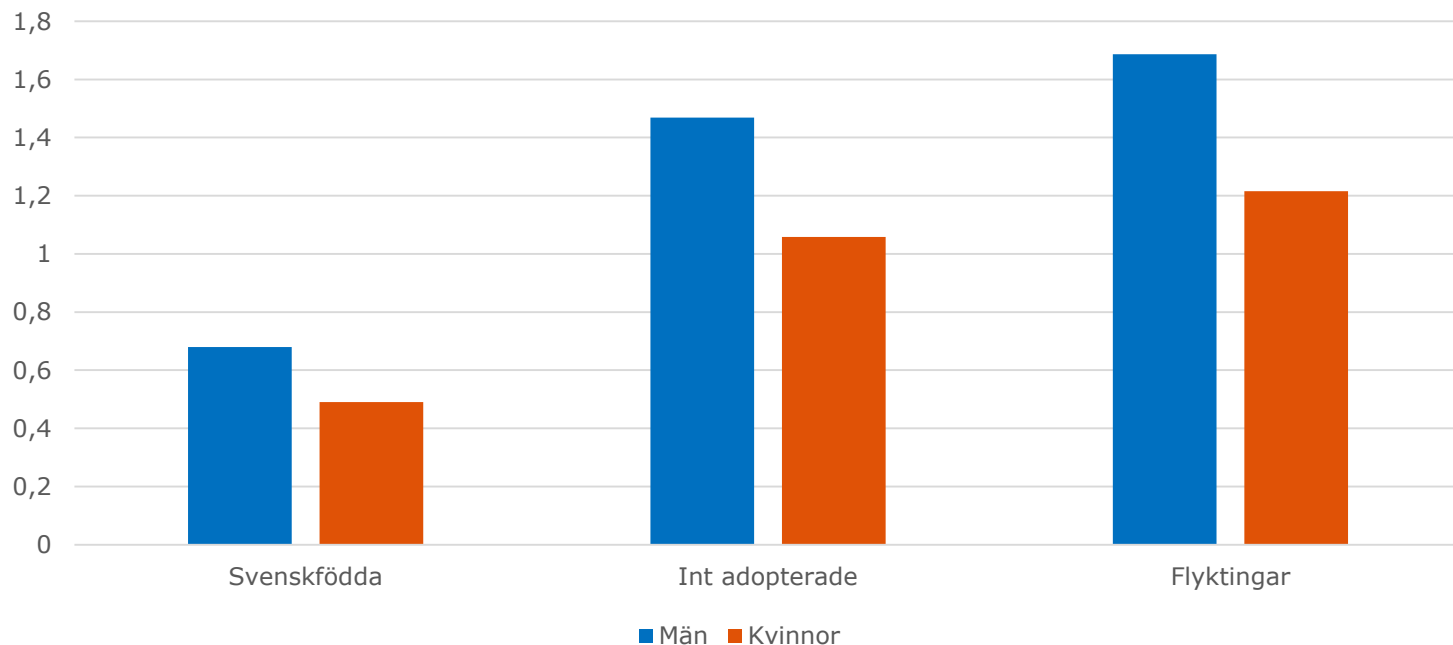
2. Psykossjukdomar

Study design

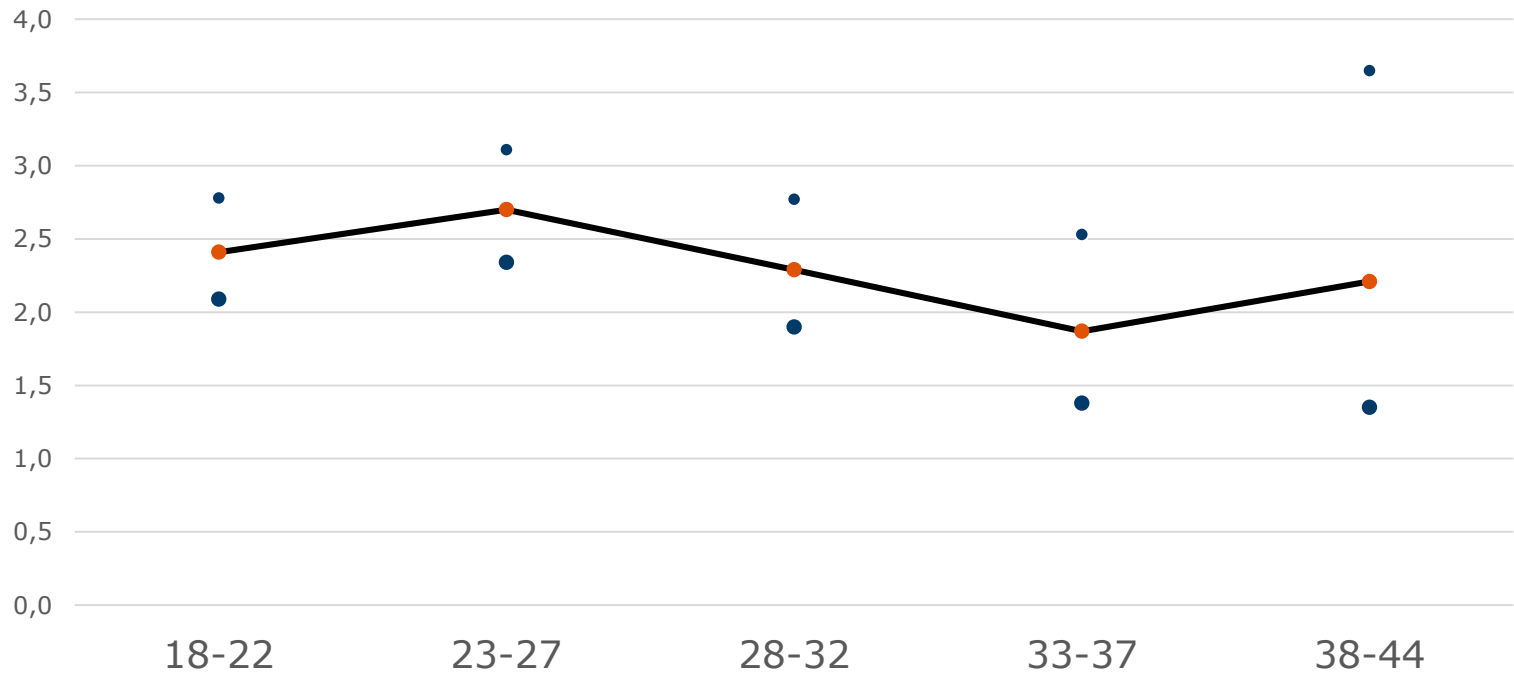
- International adoptees : N=21 615
- Refugees:N=42 732
- General/comparison population; N= 1.61 million.
- National Cohorts born 1972-90 were followed in hospital data from age 18 to 2016.
- Analysed in Cox regression models

Sjukhusvård med psykosdiagnos minst en gång från 18 till 26-45 års ålder (%)

(Standardiserad för ålder, kön, egen utbildning och familjens SES vid 17 years ålder)

Relative risk of a psychotic disorder by age (in years) for the adoptees

Age at adoption and RR of psychotic disorder

	Age at adoption	Incidence (%)	Adjusted RR (95% CI)
Adoptees	0 year	0.8	1.61 (1.29-2.03)
	1 year	1.1	2.14 (1.73-2.63)
	2-4 years	1.9	3.52 (2.81-4.40)
	5+ years	2.5	4.56 (3.22-6.46)
General population		0.6	1

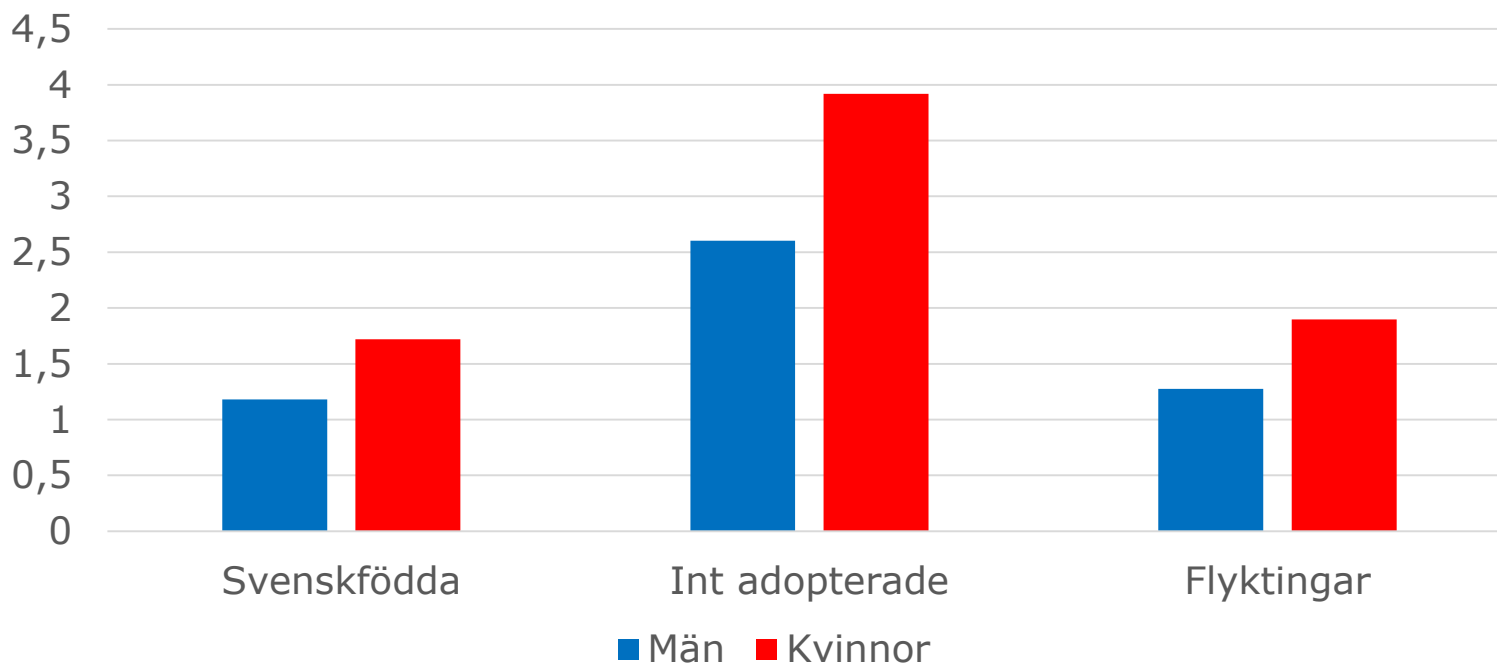
3. Depression

Study design

- International adoptees : N=18 139
- Refugees:N=22 468
- General/comparison population; N= 1.23 million.
- National Cohorts born 1972-86 were followed in hospital data from age 18 to 2017.
- Analysed in Cox regression models

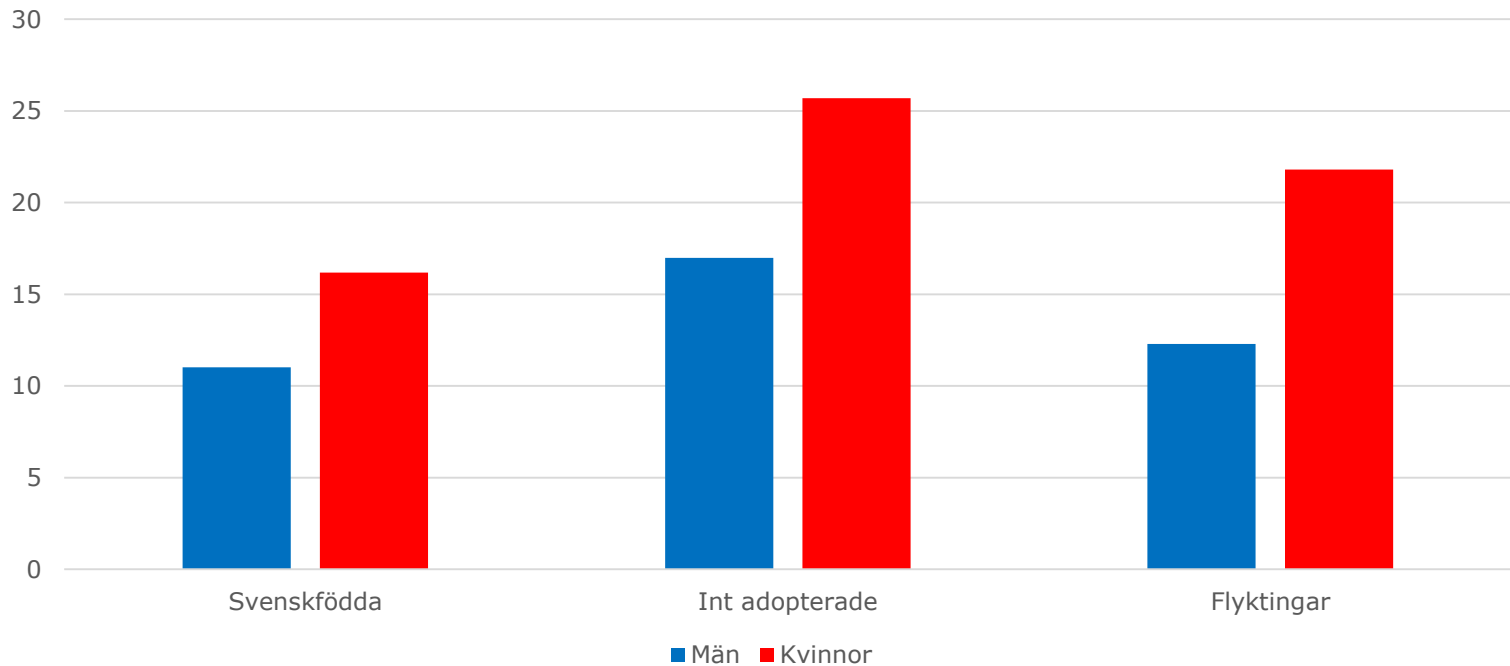
Procent som vårdats inneliggande på sjukhus med en depressionsdiagnos vid minst ett tillfälle från 18 års ålder till 2017 (%).

(Standardiserad för ålder, kön, och typ av boendeort)

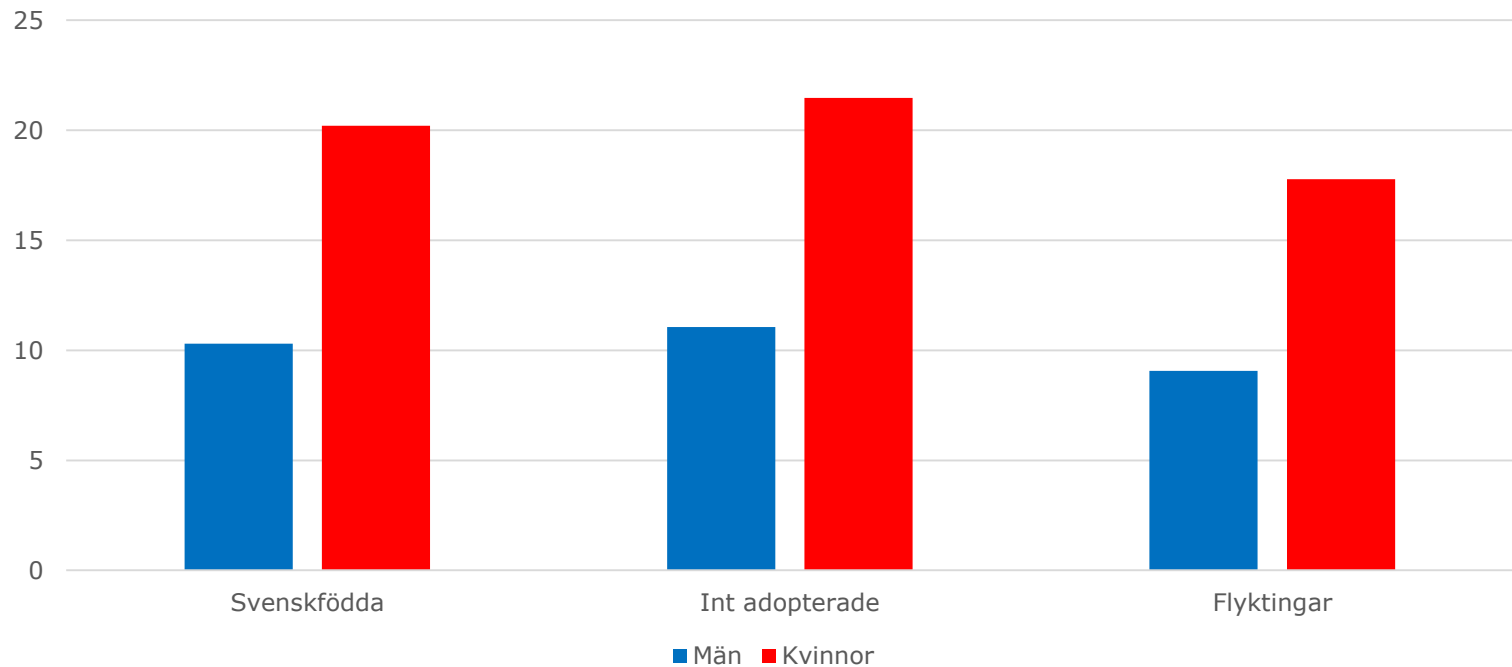
Procent som haft minst en kontakt med psykiatrisk öppenvård med en diagnos av depression från 18 års ålder (eller 2001) till 2017 (%).

(Standardiserad för ålder, kön, och typ av boendeort)

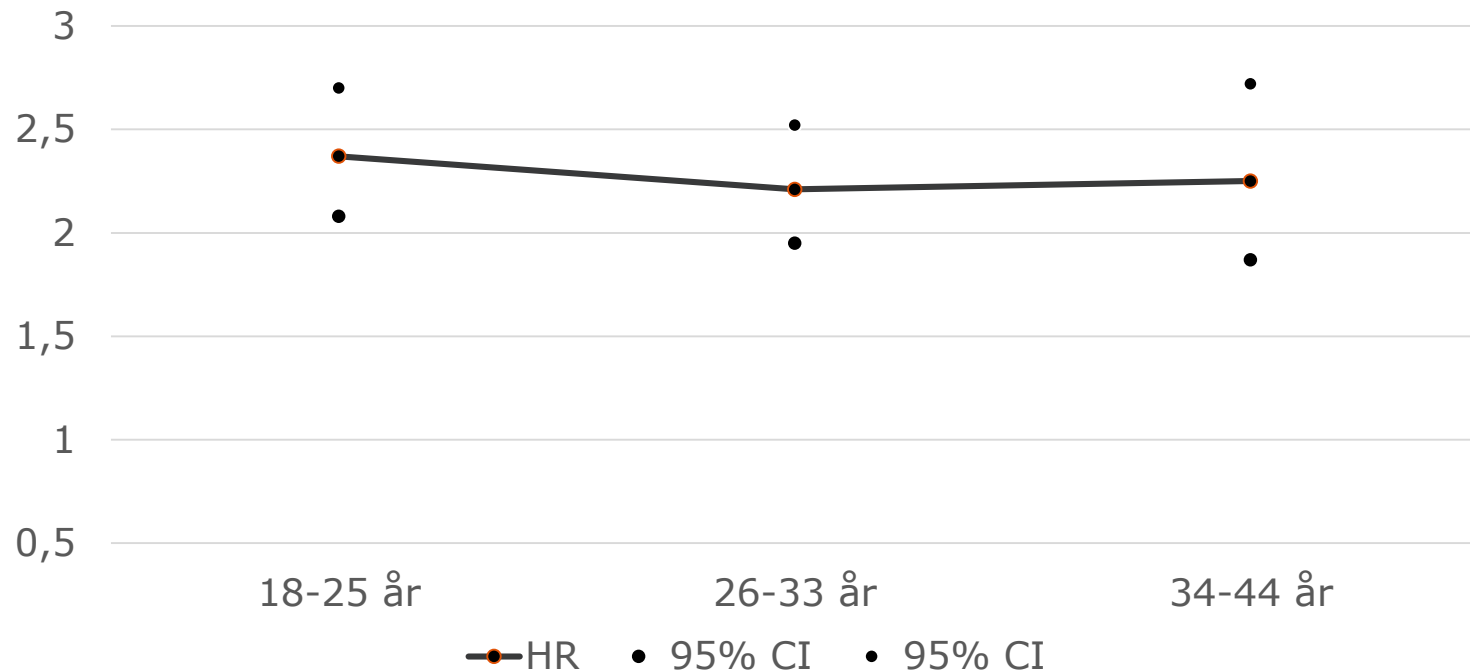

Procent som hämtat ut minst ett receptförskrivet antidepressivt farmaka under 2016-2017 (%).

(Standardiserad för ålder, kön, och typ av boendeort)

**Relativ risk (HR) av inneliggande vård på sjukhus med
depressionsdiagnos i olika åldrar (i år) för de
internationellt adopterade jämfört med svenskfödd
befolkning av samma kön och ålder**

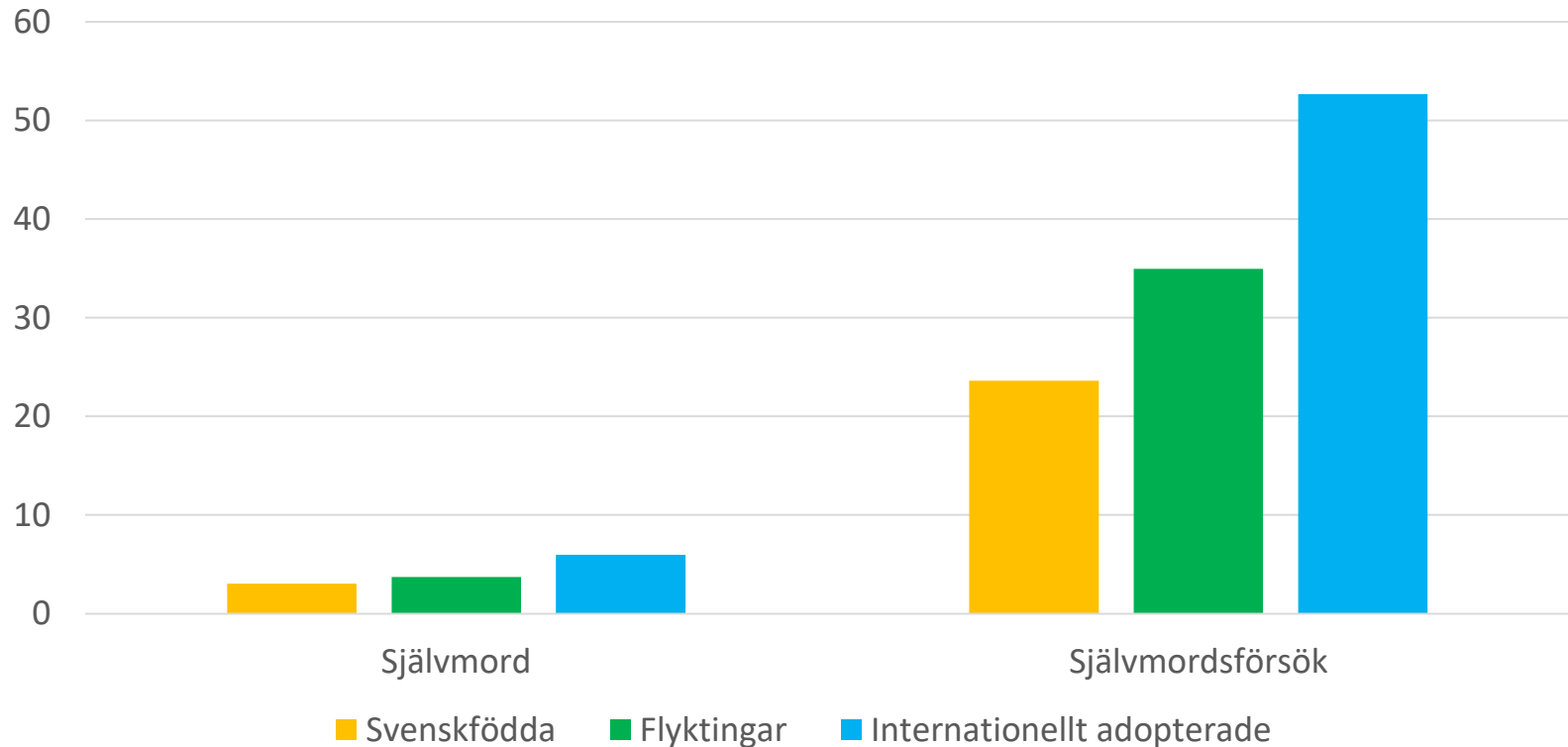

Ålder vid adoption och inneliggande vård för depression

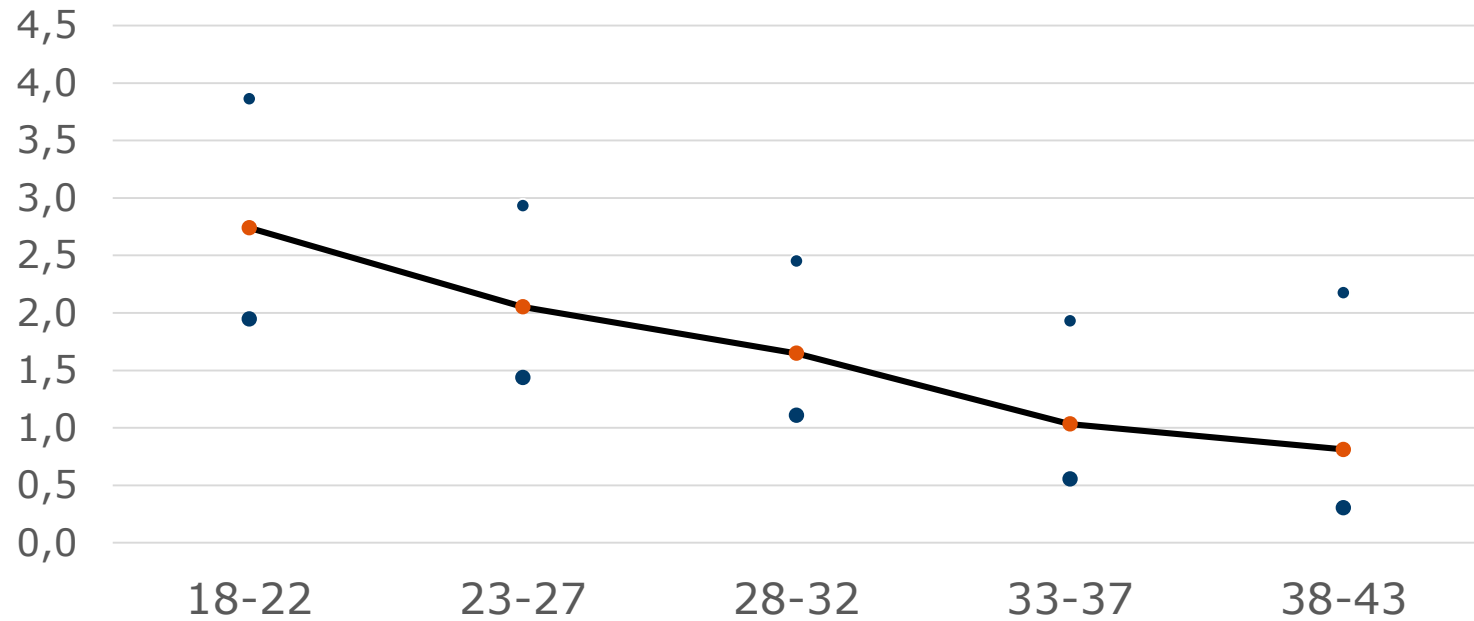
Ålder vid adoption	HR (95% CI)
0 år	1
1 år	1.21 (1.02-1.56)
2-3 år	1.64 (1.32-2.03)
4-8 år	1.67 (1.29-2.15)

4. Suicid

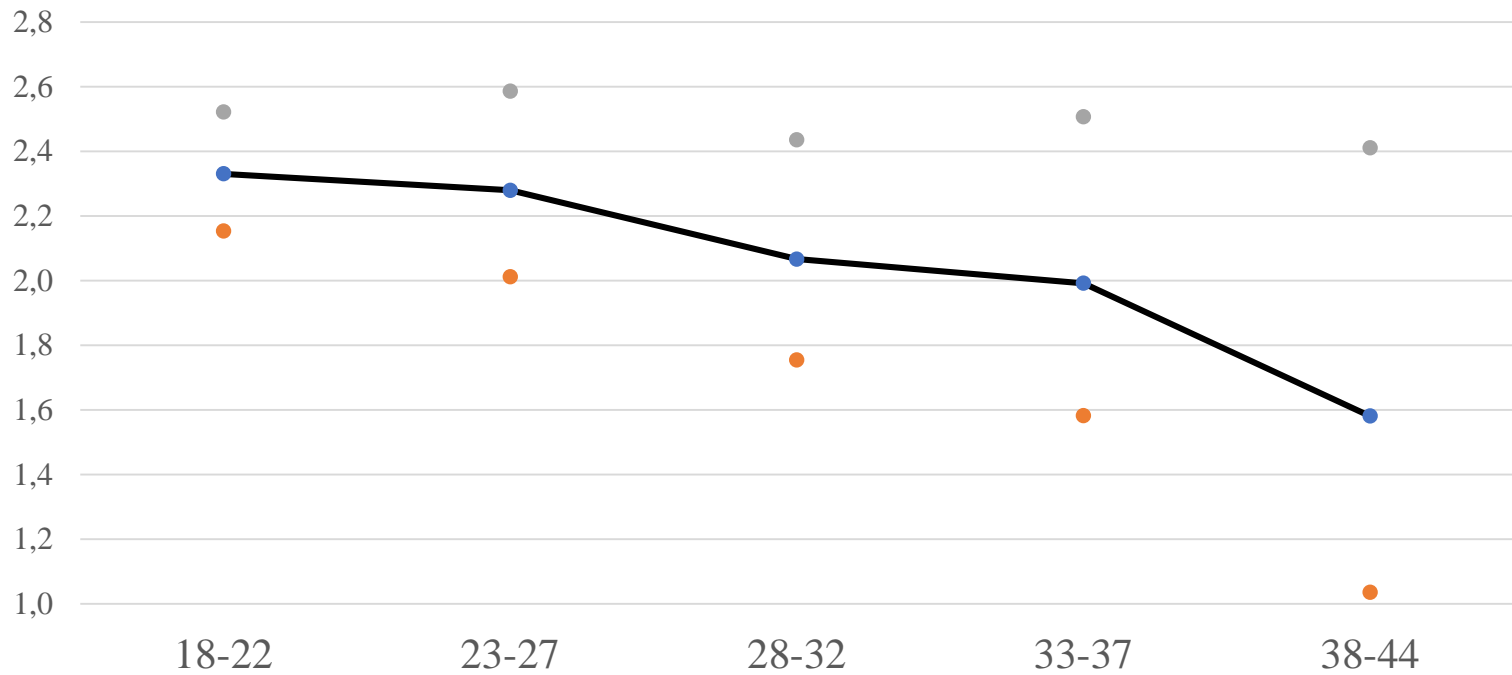
Incidens av självmord och självmordsförsök från 18 år till 26-45 år (1/1000)

Relativ risk för självmord i olika åldrar för utlandsadopterade jämfört med svenskfödda

Relativ risk för sjukhusvårdat självmordsförsök i olika åldrar för utlandsadopterade jämfört med svenskfödda

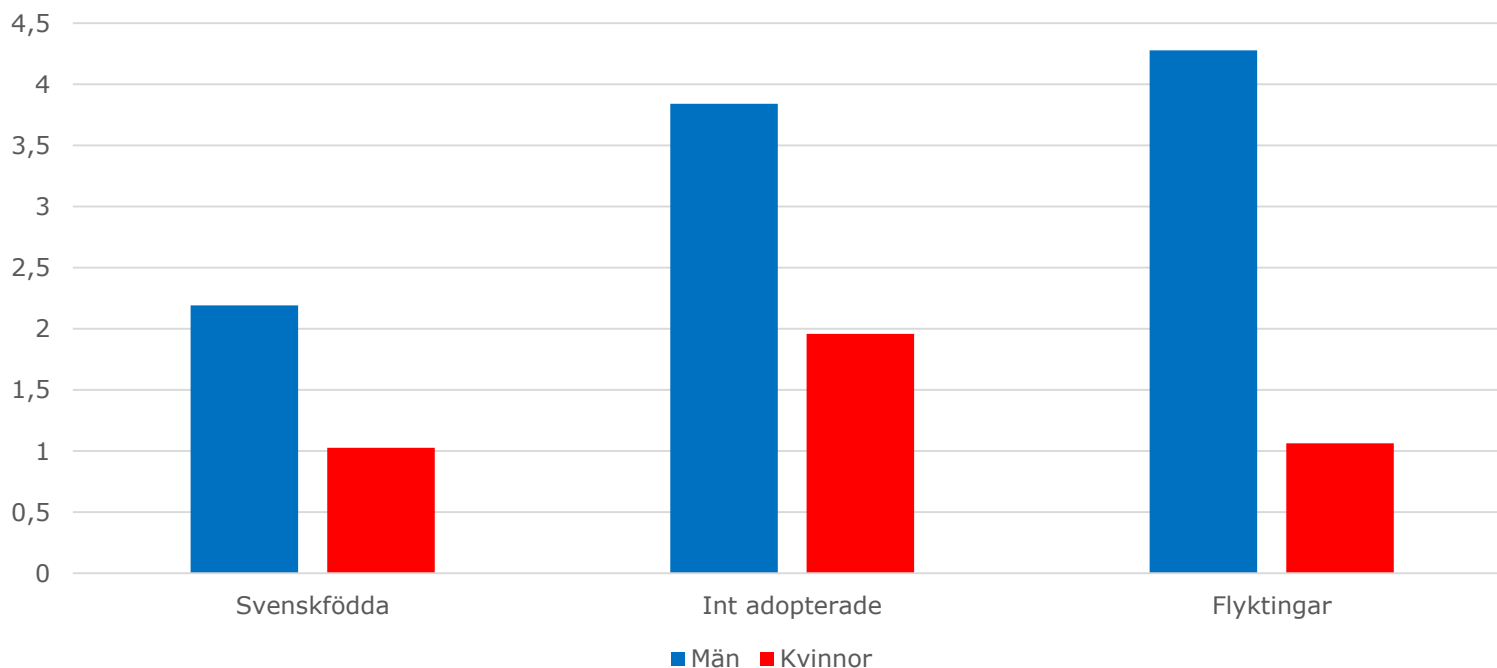
Ålder vid adoption och självmord

Ålder vid adoption	HR (95% CI)
0 år	1
1 år	1.46 (0.88-2.44)
2-4 år	1.79 (0.79-3.30)
5+ år	3.48 (1.95-6.23)

4. Missbruk

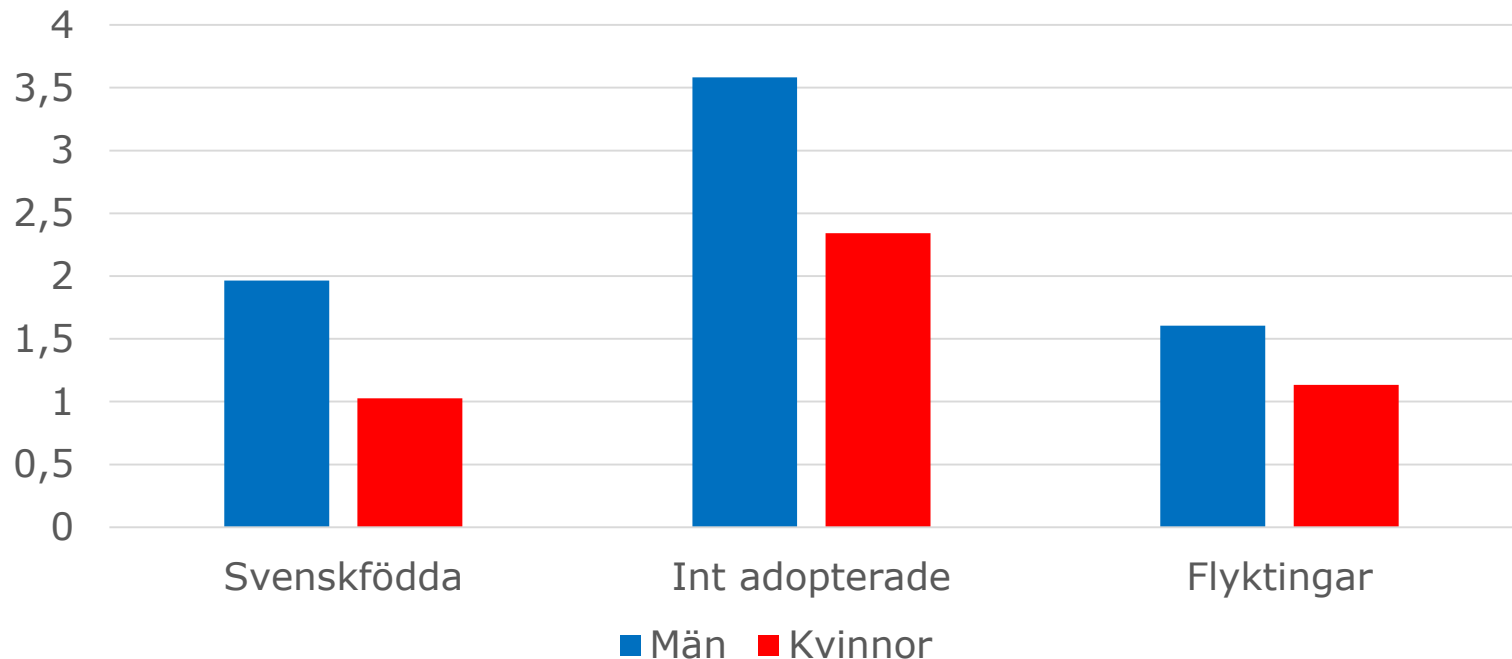
Öppen eller inneliggande vård från 18 till 26-45 års ålder pga av en narkotikarelaterad diagnos (%)

(Standardiserad för ålder, kön, och typ av boendeort)

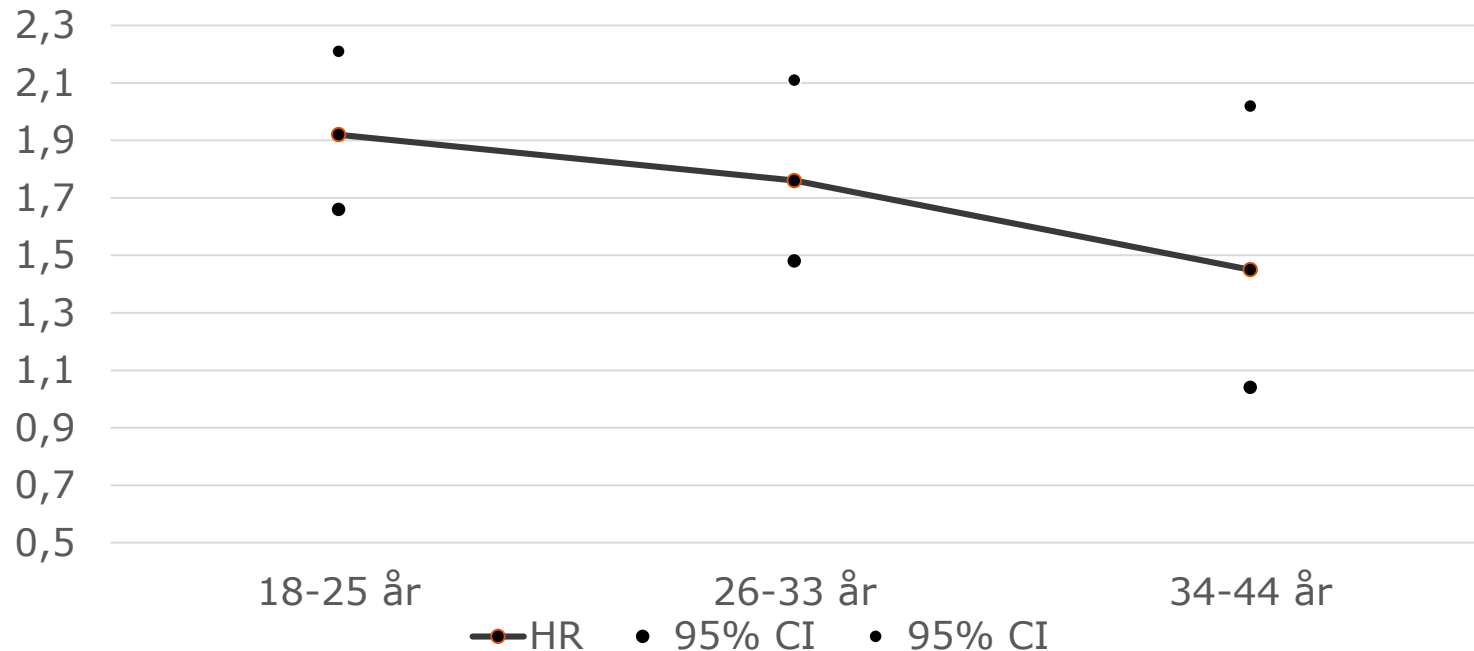

Öppen eller inneliggande vård från 18 till 26-45 års ålder pga av en alkoholrelaterad diagnos (%)

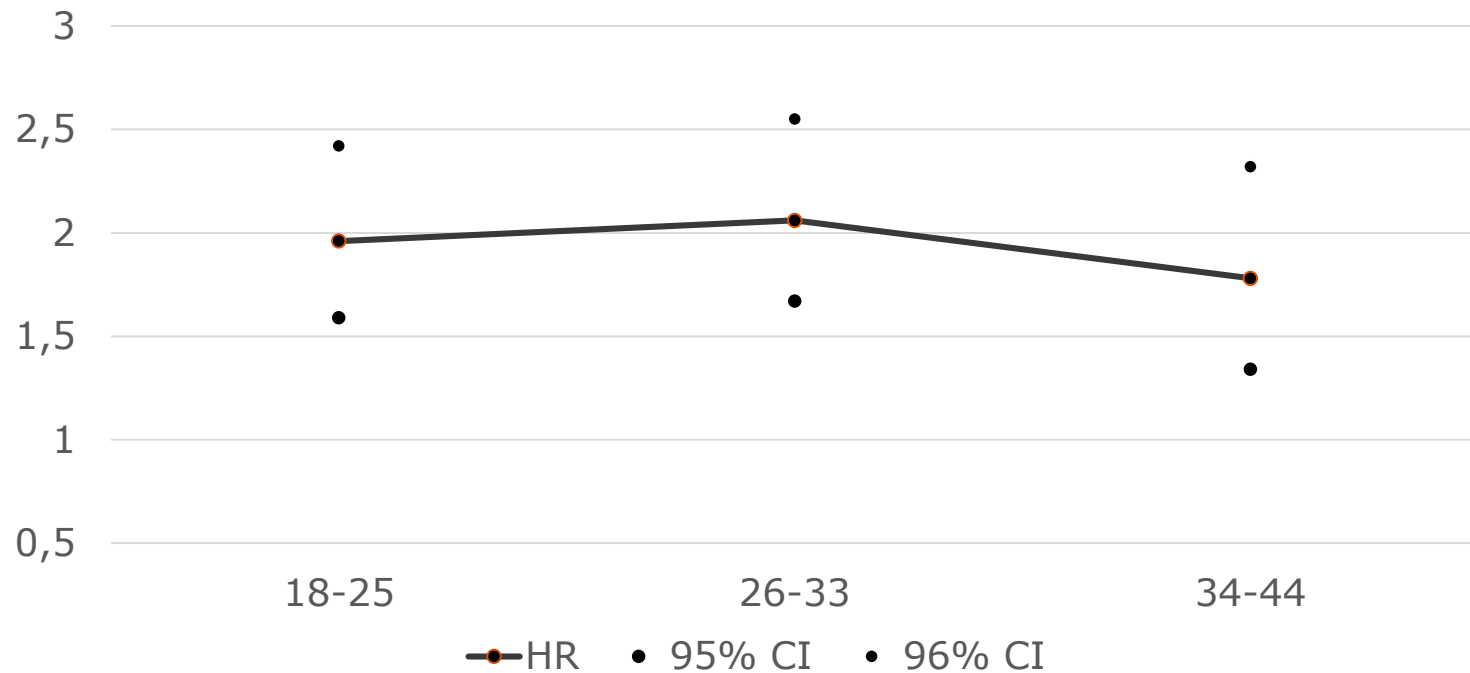
(Standardiserad för ålder, kön, och typ av boendeort)

Relative risk of hospital admission because of substance abuse by age for the int'l adoptees compared with the general population

Relative risk of alcohol related disorders by age (in years) in the int'l adoptees compared with the general population

Ålder vid adoption och alkoholrelaterad sjukhusvård

Ålder vid adoption	HR (95% CI)
0 år	1
1 år	1.52 (1.13-2.06)
2-3 år	2.00 (1.44-2.78)
4-8 år	2.07 (1.45-2.97)

Ålder vid adoption och narkotikarelaterad sjukhusvård

Ålder vid adoption	HR (95% CI)
0 år	1
1 år	1.21 (0.96-1.53)
2-3 år	1.40 (1.06-1.85)
4-8 år	1.10 (0.78-1.57)

Publikationer

1: Hjern A. Palacios J. Vinnerljung B. Early childhood adversity and non-affective psychosis: a study of refugees and international adoptees in Sweden. *Psychol Med*. 2021 Sep 2;1-10. doi: 10.1017/S003329172100355X. Epub ahead of print.

2: Hjern A. Palacios J. Vinnerljung B. Manhica H. Lindblad F. Increased risk of suicidal behaviour in non-European international adoptees decreases with age – A Swedish national cohort study. *EClinicalMedicine*. 2020 Nov 30;29-30:100643. doi: 10.1016/j.eclinm.2020.100643.

3: Hjern A. Palacios J. Vinnerljung B. Can adoption at an early age protect children at risk from depression in adulthood? A Swedish national cohort study. *BMJ Paediatr Open*. 2018 Dec 6;2(1):e000353. doi: 10.1136/bmjpo-2018-000353.

Sammanfattningsvis (1)

- De internationellt adopterade och barnflyktingar har en fördubblad risk för svår psykisk ohälsa (suicid, psykos, svår depression).
- Riskökningen förefaller vara mindre för lindrigare former av psykisk ohälsa (i alla fall lindrigare former av depression)
- Den relativa risken minskar med stigande ålder för suicid, (men inte den absoluta risken)! För psykos, missbruk och depression kvarstår en förhöjd risk upp i 40-årsåldern.

Sammanfattningsvis(2)

- missbruk.
- Risken för svår psykisk ohälsa och alkoholmissbruk ökar med stigande ålder vid adoption, och en del av den ökade risken för svår psykisk ohälsa hos barnflyktingar är förknippad med socioekonomiska faktorer under barn och ungdomsåren. Bägge grupperna delar erfarenheten av stress relaterad till "vardagsrasism"/särbehandling.

Publikationer

- 1: Hjern A. Palacios J. Vinnerljung B. Early childhood adversity and non-affective psychosis: a study of refugees and international adoptees in Sweden. *Psychol Med*. 2021 Sep 2;1-10. doi: 10.1017/S003329172100355X. Epub ahead of print.
- 2: Hjern A. Palacios J. Vinnerljung B. Manhica H. Lindblad F. Increased risk of suicidal behaviour in non-European international adoptees decreases with age – A Swedish national cohort study. *EClinicalMedicine*. 2020 Nov 30;29-30:100643. doi: 10.1016/j.eclinm.2020.100643.
- 3: Hjern A. Palacios J. Vinnerljung B. Can adoption at an early age protect children at risk from depression in adulthood? A Swedish national cohort study. *BMJ Paediatr Open*. 2018 Dec 6;2(1):e000353. doi: 10.1136/bmjpo-2018-000353.

Sociala livsvillkor i vuxen ålder (34-45 år)

Studiepopulationer

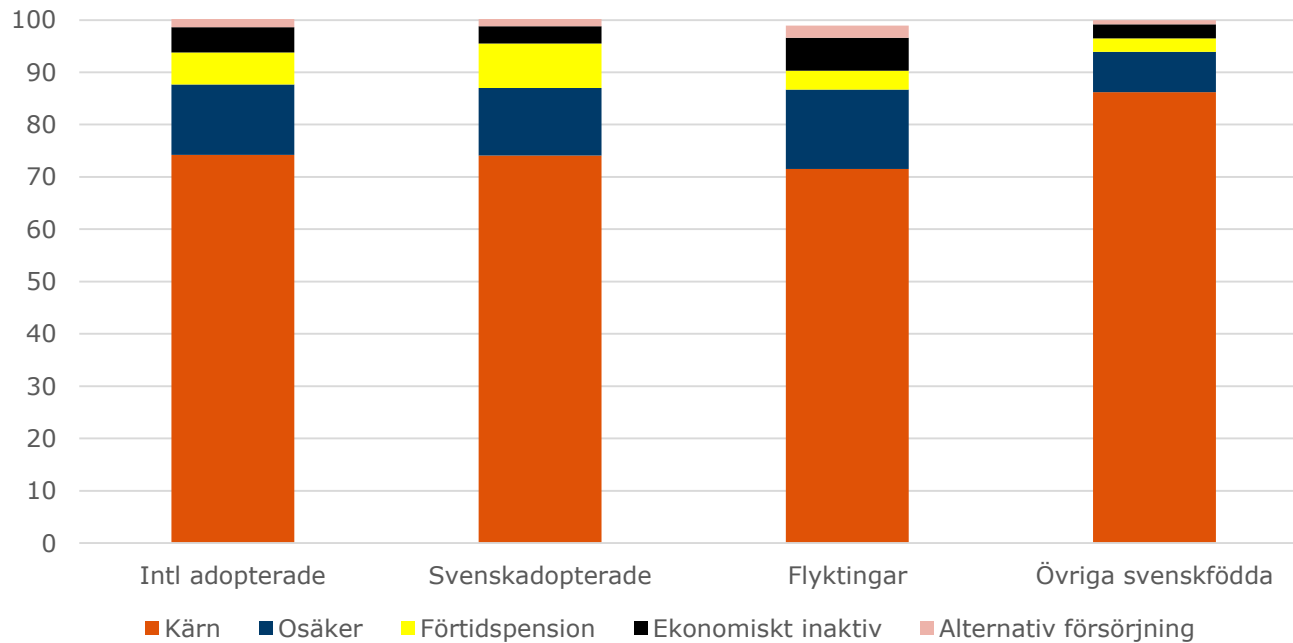
Födda 1972-83

- **Internationellt adopterade** N=14 761.
- **Flyktingar** som fått uppehållstillstånd i ålder 0-8 år: N=11 080.
- **Svenskfödda adopterade** i ålder 0-8 år. N=906
- **Övriga svenskfödda**; N=793 153.

1. Arbete

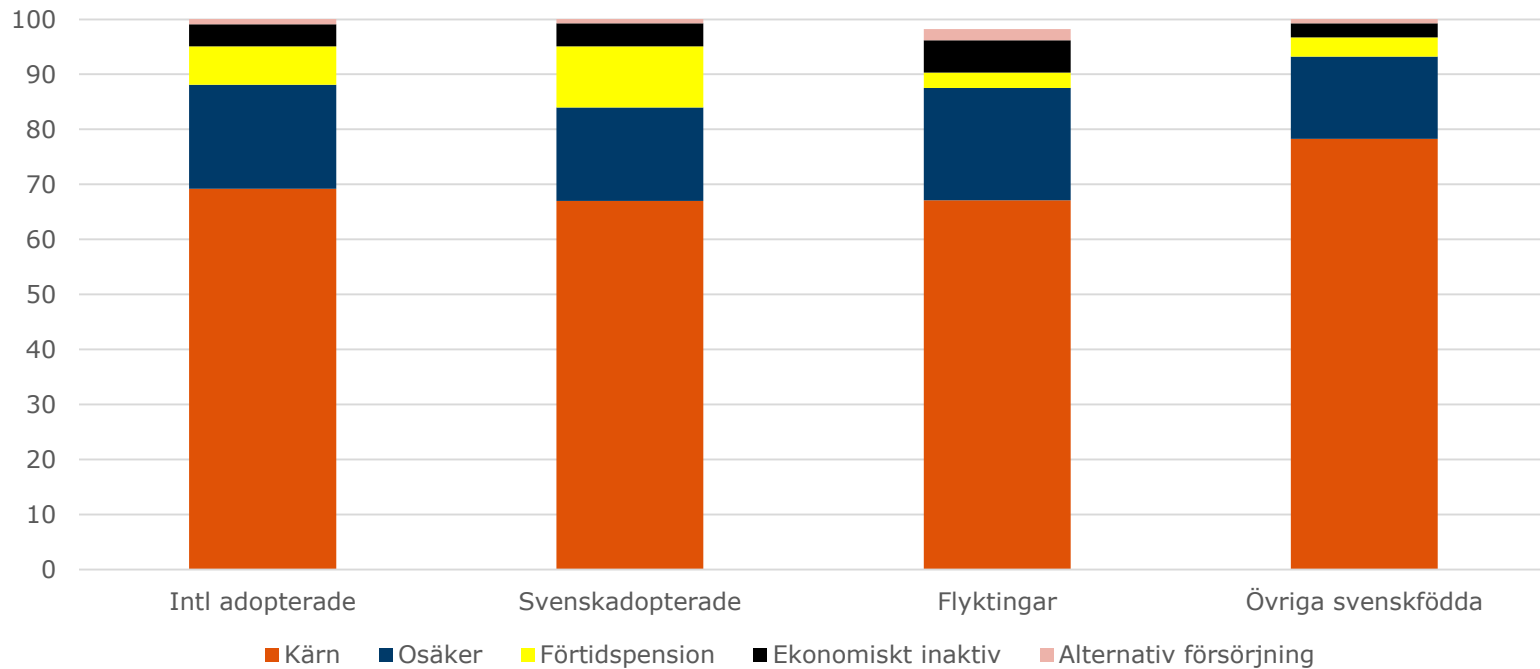
Position på arbetsmarknaden 2015-2017(%)

(Män)

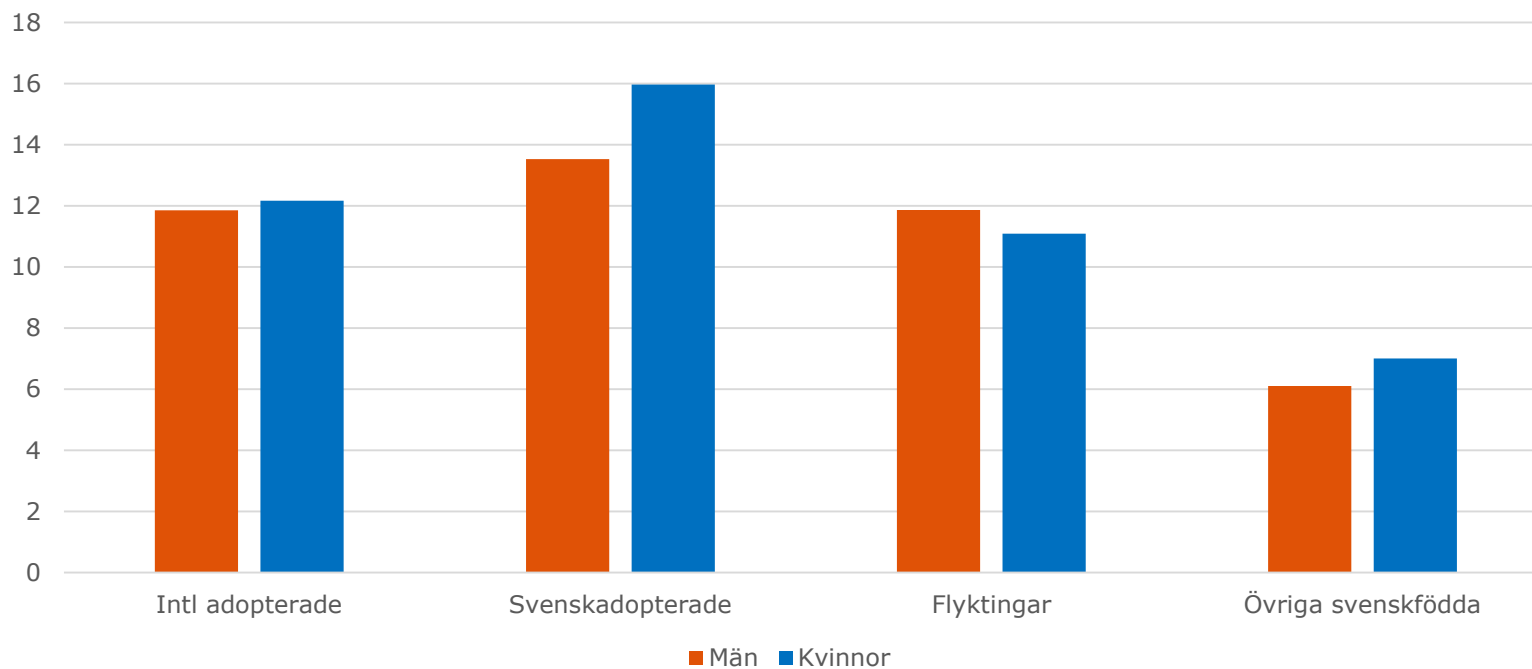
Position på arbetsmarknaden 2015-2017(%)

(kvinnor)

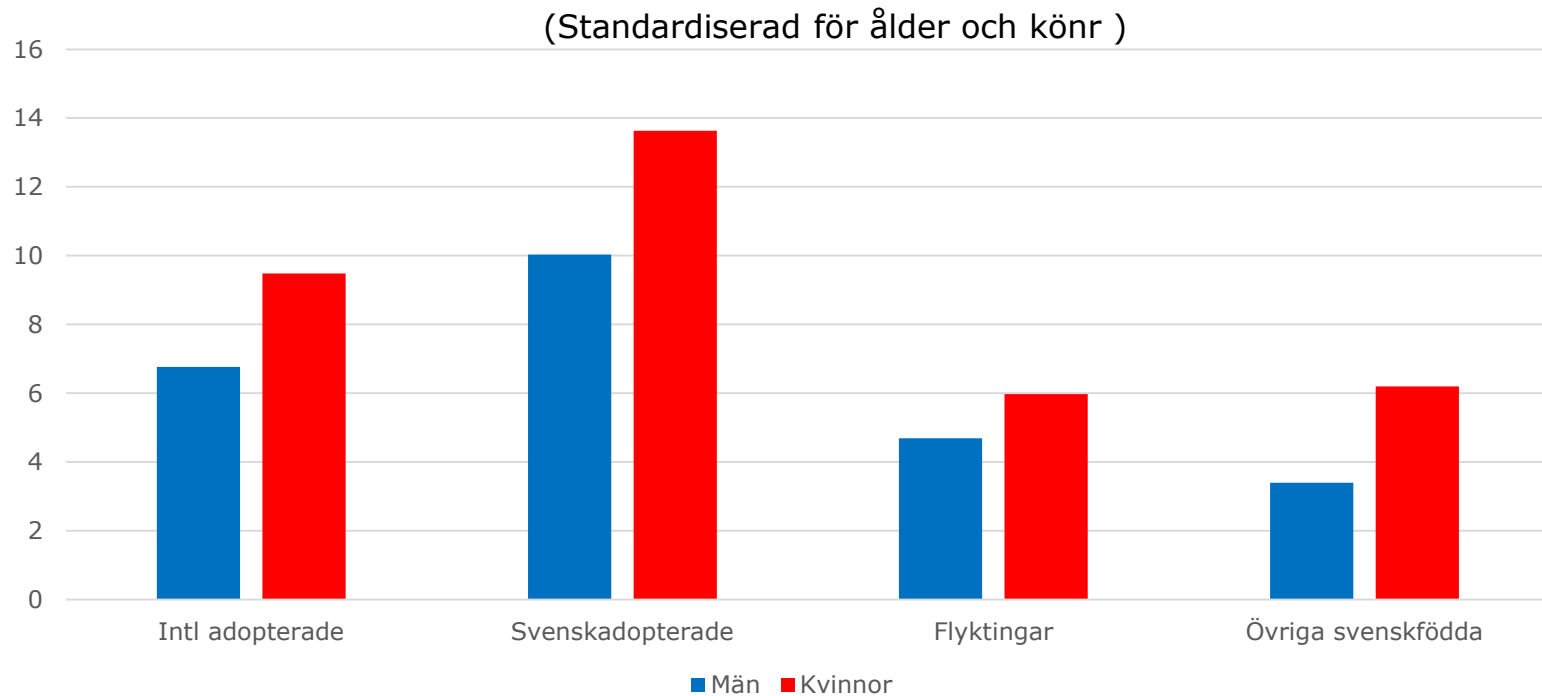
Ej i arbete eller utbildning 2015-2017(%)

Standardiserad för kön och ålder

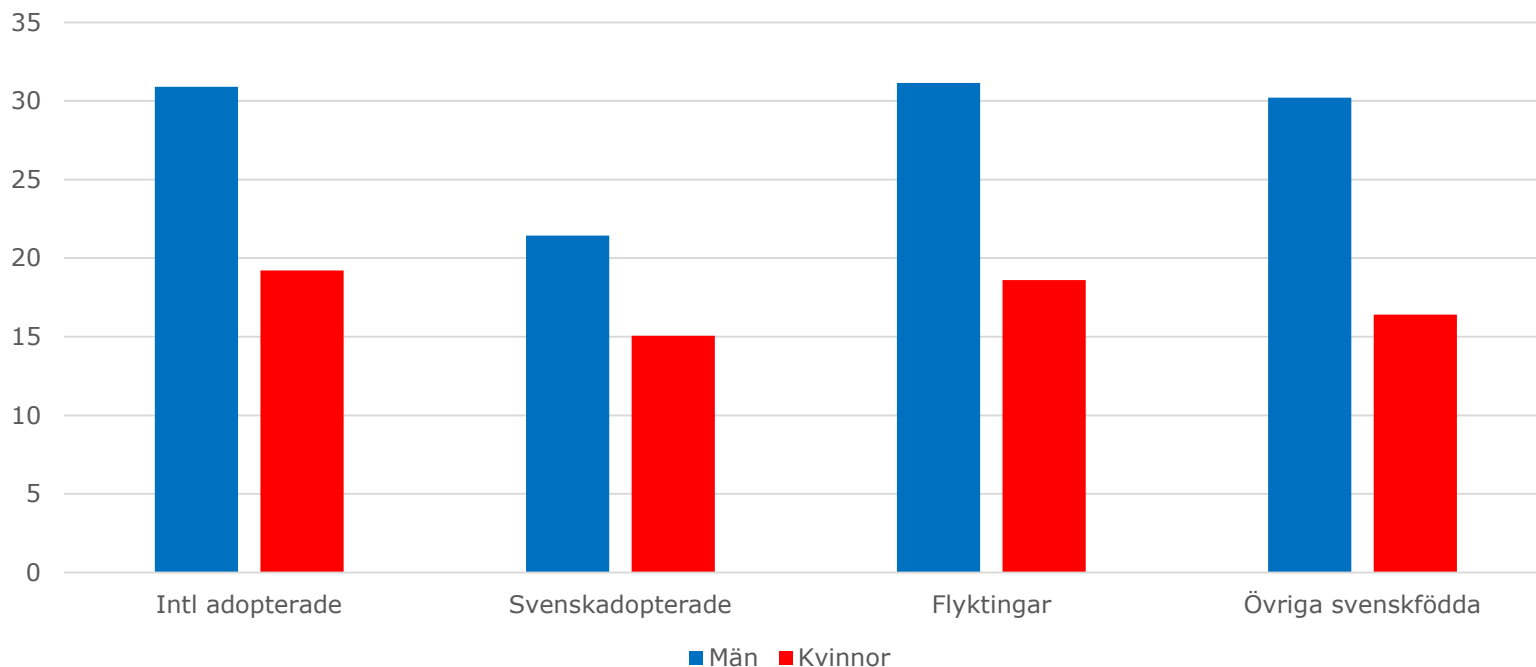
Kronisk sjukdom (%) :

Förtidspension eller minst 25% av lönen som sjukersättning under minst två år under 2015-2017

Förvärvsinkomst i högsta kvintilen hos de i kärnarbetskraften (%)

Standardiserad för kön, ålder, typ av boendeort och egen utbildning.

Sammanfattningsvis

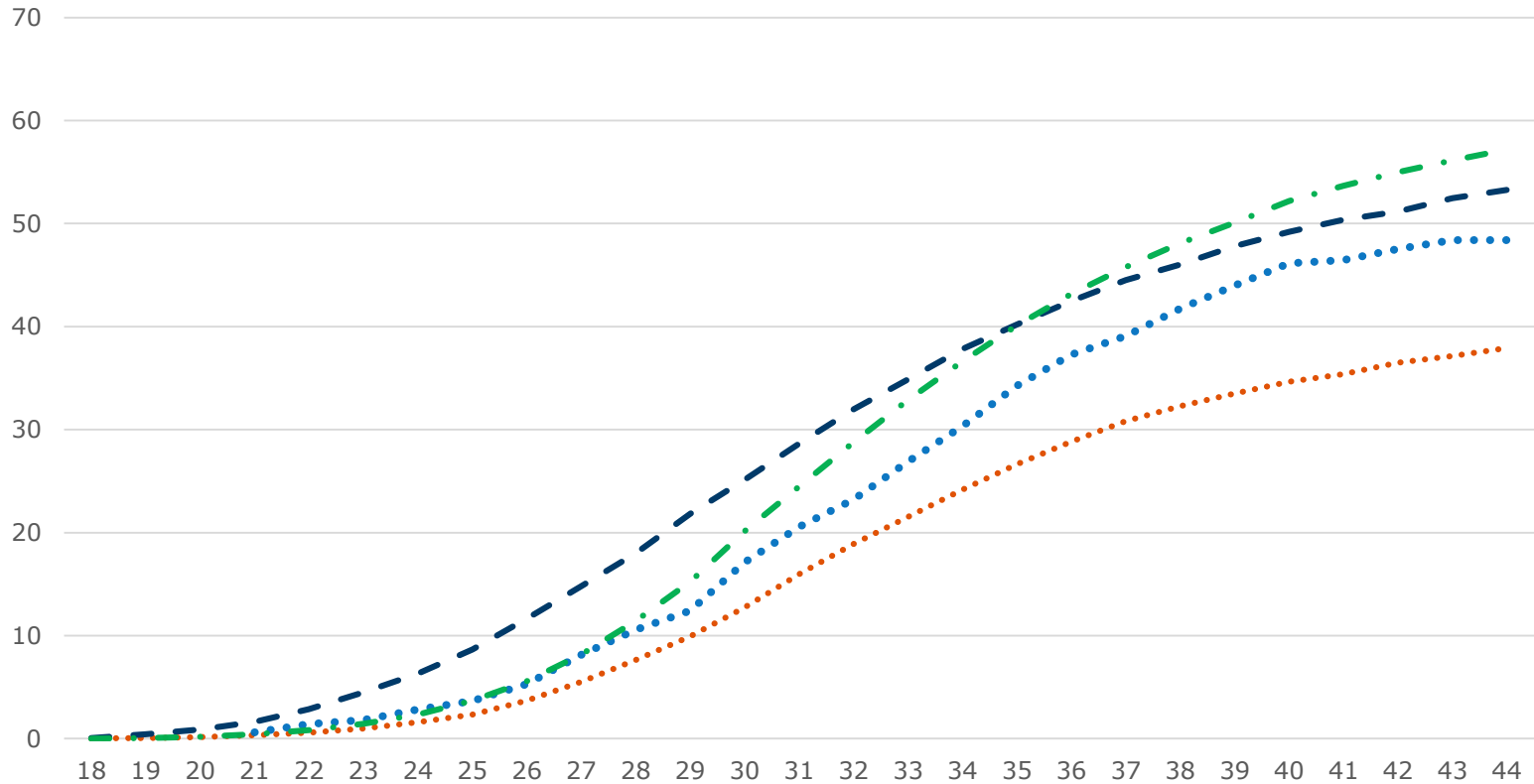
- Ungefär dubbelt så många adopterade och flyktingar står utanför arbetsmarknaden vid 34-45 years ålder jämfört med övriga svenskfödda.
- För de adopterade beror detta i hög grad på en ökad sjuklighet.
- De 70% av de utlandsadopterade som ingår i kärnarbetskraften har ungefär samma lönenivå som svenskfödda.

Centre for Health
Equity Studies

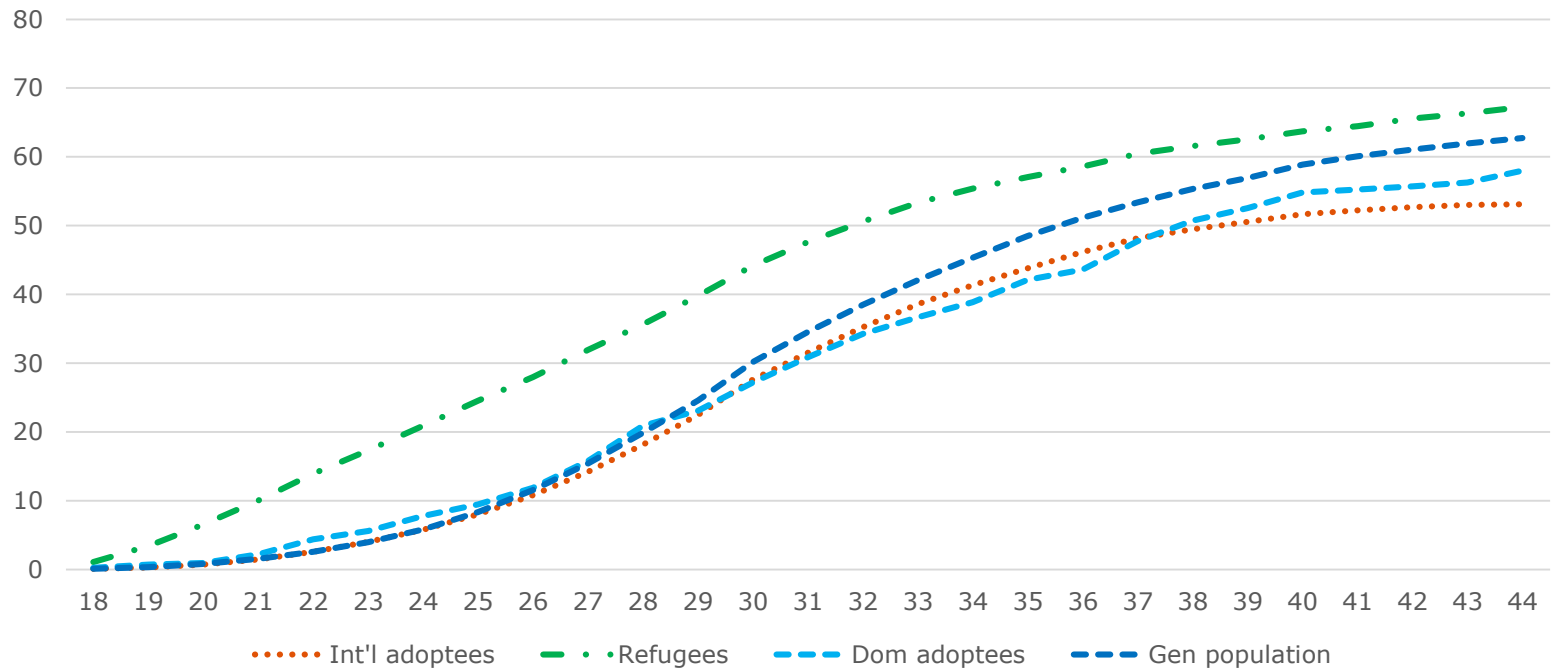
2. Familj

Cumulative percentage of marriage by age (years). Men.

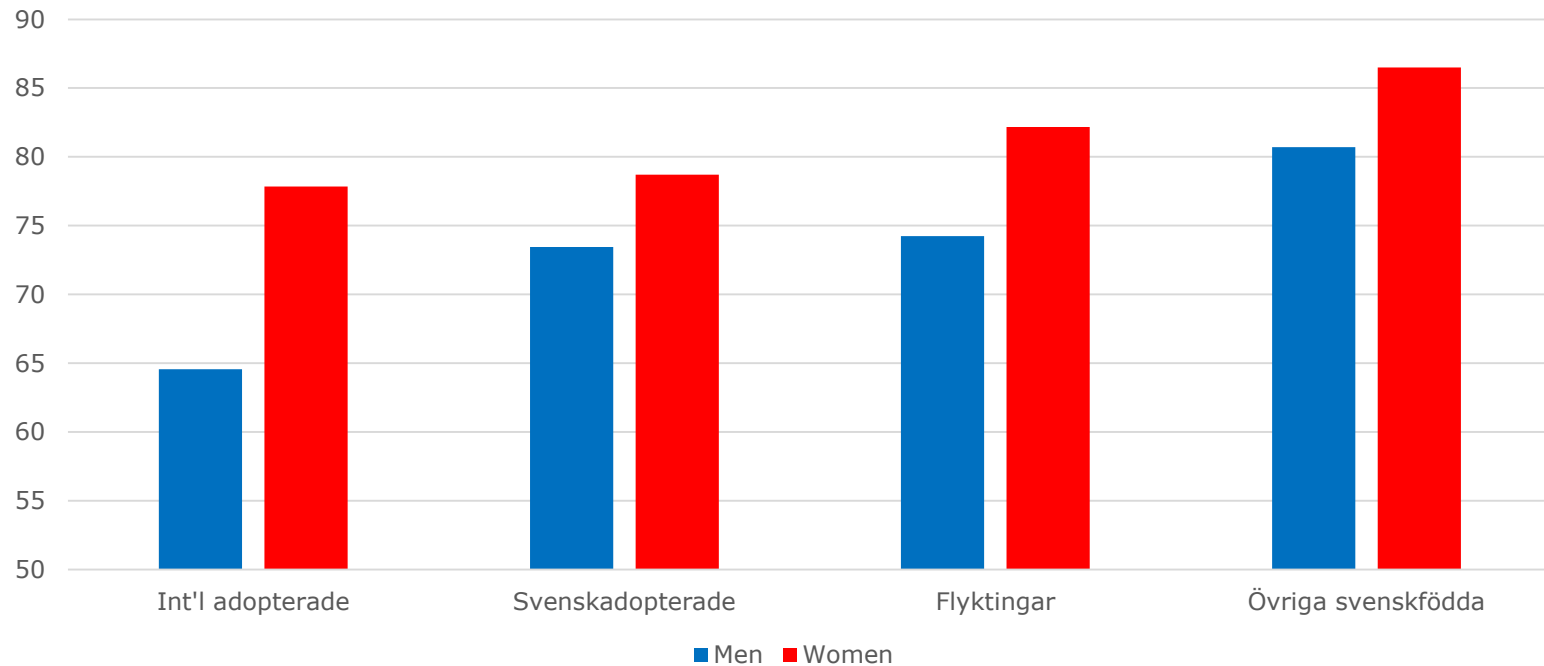
..... Int'l adoptees - - - Refugees Domestic adoptees - . . Gen population

Cumulative percentage of marriage by age (years). Women.

Någon gång varit gift eller sambo vid 34-45 ålder (%).

(Standardised for age, own education and childhood family SES)

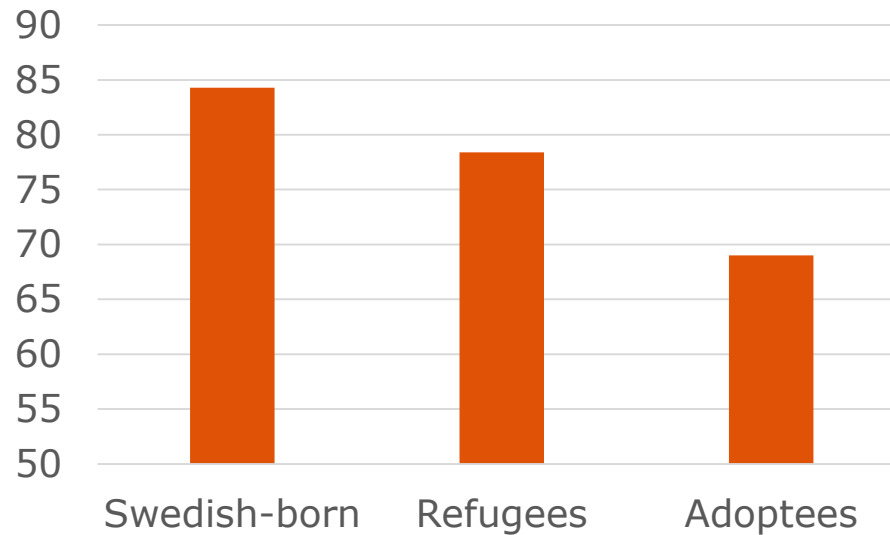

Age at adoption and HR of living with a partner

	Hommes/Men	Femmes/Women
	HR (95% CI)	HR (95% CI)
0 år	1	1
1 år	Ns	Ns
2-3 years	Ns	Ns
4-8 years	Ns	Ns

Fött minst ett barn(% av kvinnor)

(Standardised for age, own education and childhood family SES)

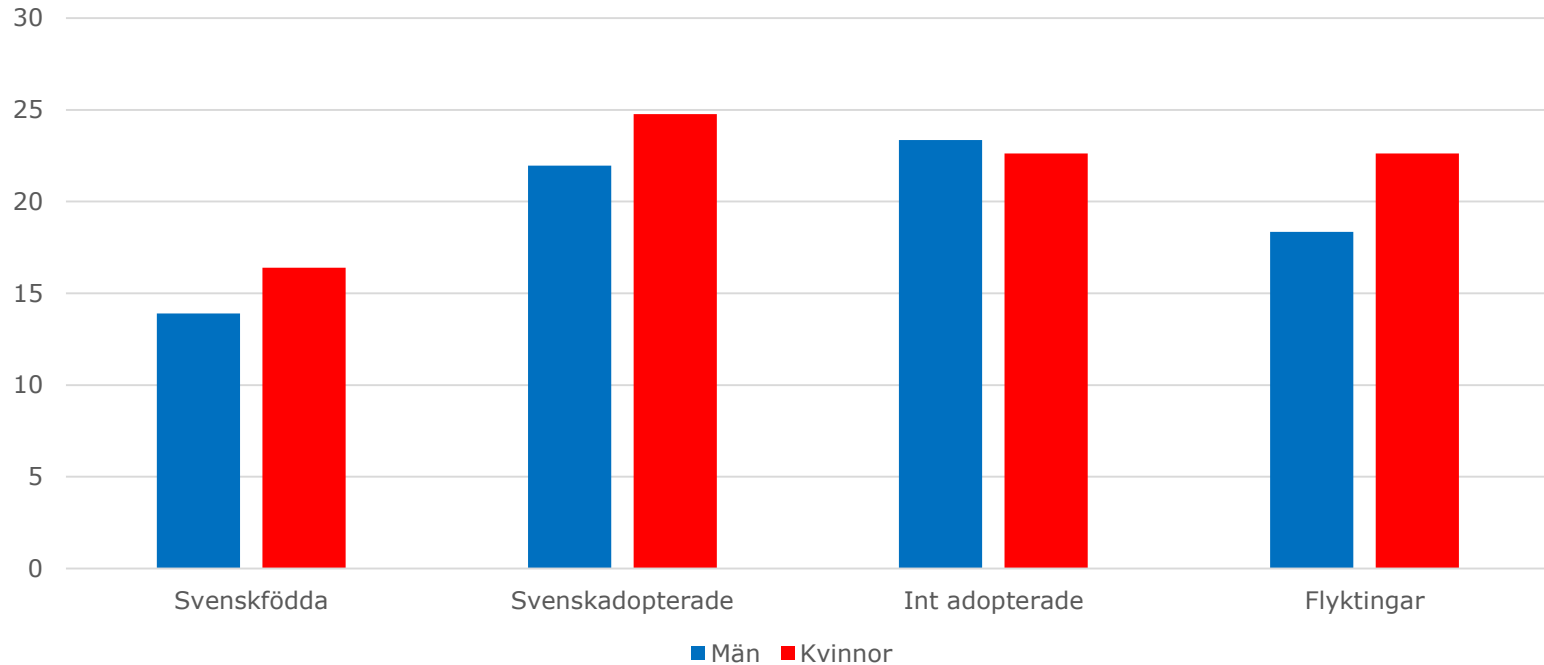
Pre-adoption determinants of becoming a mother

(Adjusted for age, own education and childhood family SES)

		HR (95%CI)
Age at adoption	0 år	1
	1 år	Ns
	2-3 år	Ns
	4-8 years	Ns
Origin		
	Asian	1
	Other	Ns

Skilsmässa hos de som varit gifta (%).

(Standardised for maternal and first child age, own education and child family SES)

Pre-adoption determinants of divorce in international adoptees

(Adjusted for age, own education and childhood family SES)

		HR (95%CI)
Age at adoption	0 år	1
	1 år	Ns
	2-3 år	Ns
	4-8 years	Ns
Origin		
	Asian	1
	Other	Ns

Adopterade med ursprung i Afrika

- Har 10-15% lägre andel med erfarenhet av sambo/äktenskap.
- Har 35-45% ökad risk för skilsmässa efter giftermål med.
- Jämfört med de födda i Latinamerika eller Asien
- Liknande mönster hos flyktingar

Huvudbudskap (1)

- Studiens resultat visar att internationellt adopterades ökade behov av psykiatrisk vård fortsätter upp i mogen vuxen ålder och att internationellt adopterade har svårare än andra att etablera och vidmakthålla parrelationer.
- Våra resultat indikerar att både faktorer före och kring adoptionen och "vardagsrasism" är viktiga förklaringsfaktorer.

Huvudbudskap (2)

- Som medaktör till internationella adoptioner har staten ett särskilt ansvar för de internationellt adopterade.
- Våra resultat pekar på behov av statligt stöd till konkreta insatser för att förebygga och behandla psykisk ohälsa och familjeproblem i vuxen ålder hos internationellt adopterade.

Tack för uppmärksamheten.

(anders.hjern@su.se)